

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чика бошлаган. № 187 (7. 276) 1990 йил 18 август, шанба Баҳоси 3 тайин.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ

КЕЧА Тошкент область партия комитетининг катта мажлислар залида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг II пленуми бўлди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков «КПСС XXVIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXII съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан Тошкент шаҳар партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» маъруза қилди.

Маъруза юзасидан музокараларда Ленин район партия комитетининг биринчи котиби В. А. Чекмарев, 2-автомоб паркиннинг ҳайдовчиси Э. А. Азаматов, Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг ҳайдовчиси А. П. Лавров, Тошкент метрополитенининг бошлиғи А. Миржалилов, Куйбишев район партия комитетининг биринчи котиби Ш. Т. Нусратов, «Урток» қандолатчилик фабрикаси ўраш машинасининг машинисти М. С. Қўчқорова, «Тошкент оқшони» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларининг муҳаррири Э. М. Эрназаров сўзга чиқдилар.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг ёшлар сиёсати масалалари бўйича комиссиясини ташкил этиш юзасидан қарор қабул қилди ва унинг таркибини тасдиқлади. Шунингдек шаҳар партия комитетининг ташкилий-партиявий иш ва ҳуқуқий масалалар, мафкуравий, ижтимоий-иқтисодий сиёсий масалалари бўйича комиссияларининг таркиби ва Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети комиссиялари ҳақидаги намунавий Низом тасдиқланди.

Пленум ташкилий масалаларни ҳам кўриб чиқди.

Ҳ. О. Исамуҳамедов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзоси этиб сайлангани муносабати билан пленум унинг Тошкент шаҳар партия комитети бюроси аъзоси вазифасидан озод этиш тўғрисидаги аризасини қондирди.

Тошкент машинасозлик институтининг ректори Н. Р. Юсупбеков Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг бюро аъзоси этиб сайланди.

КПСС Уставининг КПСС аъзолари бир вақтнинг ўзидики ва ундан ортққ сайлаб қўйилган партия органларида бўлмаганликдари тўғрисидаги низомга мувофиқ Акмал Икромов район партия комитетининг биринчи котиби Қ. М. Рафиқов, Куйбишев район партия комитетининг биринчи котиби Ш. Т. Нусратов, Ленин район партия комитетининг биринчи котиби В. А. Чекмарев, Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи котиби Б. С. Камолов, Чилонзор район партия комитетининг биринчи котиби О. Ж. Исмомов, шунингдек Тошкент Давлат дорилфунуни партия комитетининг котиби А. У. Назаровлар шаҳар партия комитетининг аъзолиги вазифаларидан уларни озод этишни сўраб ариза бердилар. Пленум уларнинг аризаларини қондирди.

Пленум ишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходими В. А. Лозницкий иштирок этди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Илғорлар намунаси

ЭКСКАВАТОР

ремонт заводи ишчи-хизматчилари доимо янгилик излаш билан ишмоқдалар, — дейди биз билан суҳбатда корхона бош муҳандиси Г. Питухов. — Жамоамиз 1990 йилнинг ярим йиллигини яхши яқунлашти. А. Қулиров, О. Митрофанов, Н. Хусниддинов каби илғорлар намуна бўлишмоқда. Корхонада тайёрланаётган янги мосламалар синаш учун Самарқанд, Жинзах шаҳарларига жўнатилди.

Заводда бир неча йилдан бери янги техника яратилиш ва фаол ҳисса қўшаётган Н. Рахмолов, А. Шубцов, Ш. Юсупов, Т. Расулов, С. Саидалимовлар ойлик топшириқларини 115—120 фоизга адо этишмоқда. Шуниси қувончлики булар шу кунларда 1991 йилнинг биринчи квартални ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

Завод 1990 йилнинг 7 ойлик план-топшириқларини 103,5 фоизга адо этди. Пландан ташқари 674 минг сумлик иш бажарилди.

Ҳашар йўли билан

ТОШКЕНТ вилоят ҳудудий қурлиш бирлашмаси жамоаси уй-жай дастурини изчилик билан амалга оширмоқда.

Улар санат ошроотлари бунёд этиш билан бирга тўраб жойга бўлган талаб-эҳтиёжларини ўзлари қондирришга интилишмоқда.

БУГУН мазкур бирлашма жамоасининг 32 аъзосига янги уй-жай калитлари топширилди.

— Лойиҳа жараёнида бир қатор имкониятлар кўзда тутилган бу бунёд ҳашар йўли билан қурилади, — дейди мазкур бирлашмага қарашли пардозлаш ишлари бошқармаси бош муҳандиси И. Алиев.

• ЯНГИЛИКЛАР
• ВОҚЕАЛАР
• ХУШХАБАРЛАР

Фойдали шартномалар

СЕРҚУЕШ жумҳуриятимизнинг чет мамлакатлар билан иқтисодий алоқалари кенгайиб борагани сари ҳамкорлик корхоналарини тузишга бўлган эътибор янада кучаймоқда. Биргина пойтахт вилоятининг ўзидики ҳозир унга яқин ҳамкорлик корхонаси фаолият кўрсатмоқда.

Айни бир вақтда хориждаги қатор йирик фирмалар билан ўзаро фойдали шартномалар ҳам тузилди. Жумладан, Хитой мухтаассислар Ўзбекистондаги санат корхоналари билан маҳсулотлар айрибери қилишни йўлга қўйишга киришдилар. «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳам Хитой фирмаси билан яқин алоқа боғлади.

Ана шу келишувга биноан Хитойдан Тошкентга юборилган технологик жиҳозлар бу корхона эҳтиёжларидики фойдаланилади. Ўз вақтида бирлашма маҳсулотларидан бир қисми дўст мамлакатдаги фирмаларга етказиб берилди.

Олийгоҳда махсус синфлар

ИҚТИДОРИЛИ ўқувчи ёшлар билан яқиндан шугулланиш, уларни олий ўқув юрталарига тайёрлаш мақсадида қўрилатган тадбирлар ўз икбори натижасини бермоқда. Айниқса, фанларни чуқур ўрганиш, шу йўл билан иқтисодларнинг синфларини очиб халқ таълимининг ҳозирги энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолмоқда.

Тошкент политехника олийгоҳида махсус синфлар ташкил этилиши бу борада қўйилган дастлабки қадам бўлди. Олий ўқув юрталарини институтга тайёрлаш ва насаб танлаш бўлими ҳузурида фаолият кўрсата бошлаган бу синфларда асосан физика, математика ва информатика чуқур ўрганишга интилиши бўлган тошкентлик ёшлар тахсил қўришлари мумкин.

Юқоридики фанларни пухта эгаллашни ўз олдига мақсад қилиб, институтга кириб ўқиш истагини билдирган ўғил-қизлар мазкур синфларга қабул қилинган, бир йил давомида ўз билим ва амалий кўникмаларини оширидилар. Улар билан машғулотларни олий ўқув юрталарини таърифили ўқитувчилари олиб борадилар. Шу тахсил давомида толий илмлар техник билимларини ҳам ошириб, ўзларини мустақил ижодкорликка тайёрлаш кўникмасини ҳосил қиладилар.

Оталиқ ташкилотининг ҳиммати

КИРОВ районидики 96-мактаб кўп йиллардан бўйи катта таъмирга муносиб эди. А. Иноятлов бошчилиги қилган оталиқ олиб таъмирлаш учун 34 минг сўм маблағ ажратди. Барча синфлар, жисмоний тарбия хоналари, ошхона бинолари тўла таъмирдан чиқарилди. Район электр тармоқлари идорасининг ходимлари ҳам мактабдаги барча электр тармоқларини тўла таъмирлаб беришди.

Мактаб директори А. Абдукаримов биз билан суҳбатда шундай деди: — Мактабимизни тўла таъмирлаш районда биринчи қаторда тугалланди. Бунинг учун биз ўқитувчилар оталиқ ташкилотидан миннатдоримиз.

СОЗЛОВЧИ. Манший металл бу бirlашмасининг слесари Ғайрат Азимов. юмларни таъмирлаш ишлаб чиқариш Т. Каримов сурати.

«Шарқ»нинг алоқаси

ХОРИЖДА ўтаётган халқаро ярмаркаларга серқуеШ жумҳуриятимиздан ҳам қўйлаб экспонатлар юборилмоқда. Бундан икки-уч ой илгари Познанда амалга оширилган бундай савдо тадбирларида ҳам Ўзбекистон фаол иштирок этди. СССР экспозицияси доирасида уюштирилган бу халқаро кўринда Ўзбекистон ССР Енгил санат, Маҳаллий санат министрликларига қарашли кўп

гина корхоналар, шунингдек, «Средазкабель», «Уста» бирлашмалари ўз маҳсулотларини муваффақиятли намойиш қилдилар. Эндиликда «Шарқ» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳам бундай йирик тадбирларда қатнашадиган бўлди. Шарқ мамлакатларида уюштирилган Халқаро ярмаркаларга бирлашма шу йилдан эътиборан биринчи бор энг яхши маҳсулотларини тақдим эта боради.

Шифобахш муолажалар

ХАЛҚ соғлиғи — юрт бойлиғи широрта Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигиники қарашли муассаса ва корхоналарида ҳам кенг амал қилинмоқда. Автомобиль ҳайдовчилар ва улар оилалари соғлиғини муҳофаза қилиш йўлида шу йилнинг ўзидики қатор ибратли тадбирлар кўрилди. Алоҳида тибобет-санитария қисми бунёд этилиб, шу фахрли насаб эгалари ихтиёрига берилган айни муддао бўлди. Фақат шунинг ўзигина эмас. Министр-

лик ташаббуси билан Тошкент вилояти Қалинин райони ҳудудидики Хонобод посёлқасида ҳам йирик шифобахш марказ ишга тушди. Бу ерда посёлқа аҳолиси учун намуналий тиббий хизмат кўрсатиш чора-тадбирлари кўрилди. Бундан ташқари марказ ҳузурида очилган поликлиникадан ҳам беморлар мамнун бўлишмоқда. 160 ўринли стационар министрлик оталиғидики иш олиб бормоқда.

«Шайхонтоҳур» қаҳвахонаси

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ кўчасидики «Ганга» ва «Скопе» фирма дўконлари ўртасида йнги «Шайхонтоҳур» илмий қаҳвахонаси қурилиши ниҳоятга етди. Айни кунларда жиҳозлаш ишлари олиб боришмоқда.

80 ўринли миллий таомлар қаҳвахонасида хўрақлар учун барча қудайликлар муҳайи этилмоқда. Бунёдкорлик ишларини Октябрь район онкхоналар трестига қарашли таъмирлаш-қуриш бошқармаси жамоаси олиб боришди.

Кўчалар номи ўзгарди

ТОШКЕНТ шаҳар Совети ижроия комитети қонидики жой номиларини белгилочи Атамалар комиссияси ташаббуси ва «Яккасарой» маҳалла яқлинини илтимосига қўра, шу маҳалла ҳудудидики бир неча кўча тарихий атама ҳамда шахслар номи берилди.

Западня кўчаси «Яккасарой» тарихий номи билан, Фигурная кўчаси эса XVI асрда ишлаб қилган тожин шoirи Бадриддин Ҳилолий номи билан юртилладиган бўлди. Ниточная кўчасига ўзбек ва тожин адабиёти намояндаси Сайидо Насофий номи қўйилди.

Шунингдек Ленин районидики Новий путь кўчаси А. Фитрат номини олди. Октябрь районидики янги ташкил этилган кўчанинг бирига ҳамда 203-ўрта мактабга Аҳмад Яссавий номи берилди.

Кўшма корхоналарда ишлашади

ХАЛҚАРО иқтисодий муносабатлар — Тошкент халқ хўжалиғи олийгоҳидики йнги кулиёт шундай деб атайлади. Кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган 100 нафар йиғит ва қиз ушбу нуллиётнинг дастлабки талабалари бўлишди.

Йнги кулиётда Москва Халқаро муносабатлар олийгоҳи, Москва молия олийгоҳи ва Ленинград Давлат дорилфунунида иш ўрганиб келган муаллимлар дарс берадилар. Мазкур кулиёт талабалари учун амалий машғулотлар эса

кўшма корхоналарда, олийгоҳ ҳозир амалий алоқалар ўрнаётган хорижий фирмалар ва ўқув муассасаларида ўтказилиши мўлжалланган. Кулиётини битирган ёшлар маркетинг, халқаро валюта-кредит ва молия муносабатлари, ташқи иқтисодий фаолиятнинг ҳисобга олиш ҳамда тахлил этиш бўйича мухтаассис бўлидилар. Улар келгусида Ўзбекистон ҳамда хорижий мамлакатлар жумҳуриятининг савдо ваюлат-хоналаридики ташкил этиладиган кўшма корхоналарда ишлашлари керак.

«Малика»да бир кун

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида кун бўйи бўлди, янги цехлар, янги-янги поток линиялар ишга тушган, иш уюму ошди. Баъзи маҳсулотларнинг сифати хари-дорлар талабини қондир-диган бўлиб қолган. Масалан, бирлашманинг 1-цехида тикуч ва бичув ишлари олиб борилади. Бу ерда-бир кунда 18,5 минг дона ички ва ташқи кийимлар ишлаб чиқарилади. Айниқса 1-участка ишлари таҳсинга лойиқ экан. Бу участкадаги 350 та тўқувчи ва чеварларга Нафиса Қазимова, бошчилик қилди.

улар ўзларининг ибратли ишлари, ҳақиқий инсоний фазилатлари билан ёшларни ўзларига эргаштиришлар. Цехда ўтган ойларида 3 тонна трикотаж тежалди. Таннари арзонлашди, фойда олиш кўпайди. Натижанда энг кам маош 138 сўмдан 160 сўмга етди. Бу янада унумли ва сифатли ишлашга ундамоқда.

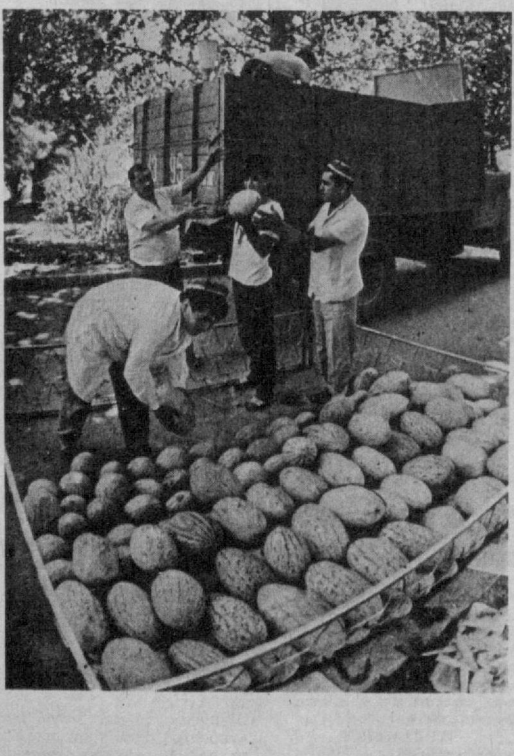
Шундай экан, ишчи-хизматчиларнинг турмуши, соғлиғи, болалар боғчалари, ту-рар жойлари ҳақида кўпроқ гамхўрлик қилиш зарурати туғилди. Ҳозир бирлашма-да учта болалар боғчаси иш-лаб турибди. Ҳар бир цех-да дам олиш, кўйини хона-лари, телевизор, буфет-ошхо-на бор. Хумсонда дам олиш зонаси мавжуд. Бу ерда ишчилар оилалари билан шанба, яқшаба кунлари ҳордиқ чиқарадилар. Сувиш ҳавзаси, спорт майдонча-лари, сўлим боғ бор.

Ишчи хизматчилардан юздан ортққ киши санато-рийларда ўз дардларига даво топиб келдилар. А. Расулов, А. Аносова, Н. Сулаймонова, Н. Абдумаликова, Д. Файзуллаева, Б. Исломов, Қ. Хожиақбаров кабилар шу-лар жумласидандир.

Юзлаб кишилар эса дам олиш уйларида, туристик саёхатларда бўлиб қайтмоқ-далар. Ҳар ойда 30 киши республикамиз бўйлаб уч-кулиш саёхатда тарихий обидалар билан танишмоқ-да.

Уртача ҳар ойда ишчи-хизматчиларнинг турли эҳ-тиёжларини қондирш учун 7 минг сўмдан ортққ пул сарфланапти.

С. СУЛТОНОВ, «Тошкент оқшони»нинг жа-моатчи муҳбири.

Илғорлар билан жамоатчи муҳбирларимиз А. НАБИХУЖАЕВ, А. АЛИЕВ, У. МУҲАМЕДОВ, О. МАХМАЮСУПОВлар таништиришди.

ҲУЖЖАТЛАР ТўПЛАМИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVIII съезди материаллари ҳуж-жатлар тўплами босмадан чиқди. Тўплами жумладан, КПСС Марказий Комитети-нинг КПСС XXVIII съезди-даги Сиёсий ҳисоботи ва пар-тиянинг вазифалари, съезд-нинг «Инсонпарвар, демо-кратик социализм сари» да-стурини таъйирлаш тўғри-сидаги қарор кирган. Тўп-ламада Совет Иттифоқи Ко-ммунистик партияси Устав-ининг, «КПСС бюджети ва мул-ки тўғрисида», «Иқтисо-

Илғорлар билан жамоатчи муҳбирларимиз А. НАБИХУЖАЕВ, А. АЛИЕВ, У. МУҲАМЕДОВ, О. МАХМАЮСУПОВлар таништиришди.

Футбол

КЕЧА мамлакатимиз-нинг турли шаҳарларида футбол бўйича биринчи лига командаларининг 26-тур ўйинлари бўлиб ўтди. Тош-кентда «Пахтакор» коман-далар билан тугади: «Кай-си» «Тирас» футболчиларини рақ — «Таврия» — 1:2, «Локомотив» — «Нефчи» — 1:0, «Динамо» (Ср) — «Ку-бань» — 1:0, «Локомотив» (М) — «Терек» — 2:1, «Кузбасс» — «Шинник» — 1:2, «Спартак» — «Метал-лург» — 2:0, «Котайк» — «Нистру» — 2:1.

«Бундай сайиллардан мамнунмиз»

КЕЧА шаҳримиз мар-казидики Держинский май-дон ва унга қулаш бўлган жойларда ташкил этилган ва Ўзбекистоннинг сайх қўшини остида еттиштирилган мева ва сабзавотлар ҳамда қовун-тарвузларни харид қилиб олган кишилар ана шундай дил сўзларини яқор-етдилар. Дарҳақиқат, «Қовун сайли» уни ташкил этганлар-нинг ҳам, унга таъриф буюр-ганларини ҳам жуда мамнун этди. Киров район улгурчи-чакана савдоси мева-сабза-вот комбинати метронинг В. И. Ленин номидаги бека-ти атрофидики дўконларда ташкил этган «Қовун сай-ли»га пухта ҳозирлик қурди. Пойтахт вилоятидаги хўжа-ликлардан ўзаро шартнома асосида бу ерга олиб келин-ган тилими тилини ёрадиган қовунлар сотилди. Сирдарё, Жиззах, Андижон, Фарғона вилоятларидан ҳам 1.200 тонна маҳсулот олиб келин-ди. Уларнинг аксариятини қовун-тарвузлар ташкил этди. «Қовун сайли»га келган ҳамшаҳарларимиз билан суҳбатлашдик.

Шундай сайиллар тез-тез ўтказиб турилса айни муддао буларди, — дейди Улуғ Батаи уруши қатнаш-чиси Билал ака Иброҳимов. — Умуман биз тошкентлик-лар аҳоли дастурхонини дала-летиматлари билан тўнин қи-лиш борасида бу йил олиб борилаётган ишлардан жуда ҳам мамнунмиз. Шаҳримиз-нинг турли жойларидики мева-сабзавот ярмаркаларининг ташкил этилиши бозордан нарх-навога икборий таъсир этди. Бундан биз жуда ҳам хурсандимиз.

Яна бир ҳамшаҳаримиз — З. В. Игнатенко ҳам бун-дай сайилнинг унга манзур бўлганлиғини алоҳида таъ-килади.

«Қовун сайли»га келган ким билан суҳбатлашмайлик уларнинг шундай сайилни ташкил этганлардан гоит миннатдор бўлганликларин-нинг гувоҳи бўлдик.

Ғайлаймизки, бундай сайил-лар ҳар замонда эмас, балки мунтазам ташкил этилади.

«Қовун сайли»дан кейин «Узум сайиллари» ва бошқа сайиллар ҳам ташкил этил-са ажаб эмас.

С. СУРАТЛАРДА: «Қовун сайли»дан лавҳалар.

Т. Каримов суратлари.

© ХАЛҚА МАНЗУР БУЮМЛАР. Комсомол аъзоси Муҳайё Одилова шахарнинг чарм-атторлик ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бirlашмасида меҳнат қилади. Ҳамшаҳарларимиз севиб харидаётган маҳсулотларнинг ишлаб чиқарилишига у ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келаяпти.

рид қилаётган маҳсулотларнинг ишлаб чиқарилишига у ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келаяпти.

Х. Мирзақаримов сурати.

Тўғи ҳаракати бошланғич билан Жавлонда ҳаловат йўқолди. Биттагина қиз бўлса-ю, шунинг ҳам тўғини ёлғиз қўзғаш олмайдими? Тўғининг сарфлайди. Майли... Кейинги фарзанди Жасур ҳали ёш. Уни уйлантирунга қадар бир гап бўлар. Хотиннинг «эври» билан зир югуриб гаритур қидирди. Яхши ҳам ошпа-оғайнлари бор экан. Устада бироз «шапақча» билан бўлса ҳам топиб беришди. Бунинг устига гиламларнинг кўндаларда қамчи бўлиб кетганини айтмайми? Уни ҳам бир амаллади. Энди қариндош-уруғ ҳамда таниш-билишларни тўғига айтиш қолди, холос.

Кечкурун хотини Муборакхон билан сўхбатлашиб ўтирганида эшикдан укаси Юсуфжон кириб келди. Жавлон укасининг доимо хурматини ўзинга қўйиб, шунинг учун бўлса керак, ана-уканинг орасидан қил ўтмасди. Укаси анчадан буён заводда ишлаб, уч-тўрт хонадон нарида ота-онаси билан туршарди. Ҳол-аҳвол сўрашмиш, гап тўғи ҳақида кетди. Юсуфжон бироз ҳижолат тортиб вақтида келиб хабар ололмаганини айтди. Жавлон эса уни тинчитгандек бўлиб:

— Кўвер, ука, тўғи энди бошланғич. Бугунги яхшилик ўтказиб берамизми? Кейин билиб қўйинг: тўғига қўшнимиз Шарофжоннинг «Волга»сида айтмади! Укаси, укасининг «Запорожец»ига ўтиришга уяласан, киши...

Ичкарига киришга, Жавлон укасига нима дейишга ҳайрон эди.

Гап пулда эмас, албатта. Укасининг очиб қўйилганда Жавлоннинг боши осмонга еттудек бўлиб, унга меҳри янада товланиб кетди. Пулни оларкан укасининг елкасига қоқиб қўйди. Шу тобора Муборакхоннинг ер остидан ўра-йиб қўйганини сезмади. Юсуфжон яна қўшиб қўйди:

— Юсуфжон, биза Шарофжонга билан таллашиб қўйгандик. Битта-ю битта қизинининг тўғига «Волга»да айтмасак, ким деган одам бўлди, ахир?!

Муборакхоннинг эътирозини эшитиб Юсуфжон индамади. Хотиннинг бу гап укасига ёмон таъсир этганини билса-да, Жавлон ҳеч нима демади. Бундай пайтларда у «қайнаб» кетишни яхши билгани учун ҳам тилини тийди.

Юсуфжон бироз сўхбатлашиб ўтиргач, чиқиб кетди. Жавлон укаси олдида ўнғайсаланадеса, Муборакхоннинг парвойи палак эди...

Тўғи ҳам ўтди. Бир кун кечаси Жавлоннинг ўғли Жасур йиғлаб ўйғонди, эр-хотин унинг бошига келишди. У эса биқини қаттиқ санчиб оғриётганини айтди. Шу пайт Муборакхон Жавлонга мўлтираганича: — Боринг, ойимларини қачириб келинг. Бирор нима дерлар, ахир, деди.

Бунинг ҳам яқини яхши-да. Шохда ая бир зумда олиб келди. У ҳам набирасининг тепасида айла-йиб ўргиларди. Ниҳоят у Жавлонга:

— Узингни бос, кўричак бўлса керак, «Тез ёрдам» қақирган тезроқ, — деди.

«Тез ёрдам» қақирса қачон келди? Эзларни олиб боришса-чи? Шу пайт Жавлоннинг ёнига қўшнис Шарофжонга тунди. Шарофжоннинг дарвозасини ангагача тақиллатди. Эшикни унинг хотини очди. Жавлоннинг гапини ачингандек бўлиб тингларкан:

— Ишдан жуда кеч келувдилар, аттанг, уйғотманглар девдилар да... Унинг бу гапини эшитиб Жавлон изига қайтди. Уйига етгач, дарвоза олдида турган машинани кўрди. Бу — укаси Юсуфжоннинг машинаси эди. Укасига яқинлашаркан Жавлоннинг ёнига хотини Муборакхоннинг тўғидан олдинги гапи тунди-ю, баданини муздек тер босди. Юсуфжон бунинг сизди чоғи, акасига:

— Юринг ака, Жасурни олиб чиқайлик. Касалхонага тезроқ олиб бормасак бўлмас, — деди.

Шифокорлар Жасурни ҳақиқатан ҳам кўричак бўлган деб топди. Ҳайриятки улгуришди.

Касалхонадан қайтишганда ҳам Жавлоннинг ифройи олди-мади. У негадир Юсуфжон олдида ўзини айбдордек сезарди...

Неъмат РАФИҚОВ.

Турмуш чорраҳаларида

Ў К И Н Ч

— Ака, тўғига узоқ-яқинларини айтмаган бўлсангиз, мен эртага бўшман. Келинкойимларни олиб, биргаликда тўғига айтирарим.

Шу пайт Муборакхон эрини ташқарига ямлади. Қизини билан шангиллаганича:

— Нима, биронинг берган 100 сўм пулига кунингиз қолувдими? Нақ оғзингиз қўлоғингизга етиб кетди. Укасингизнинг арзигамаган пулимга кўз тикиб турган экан демайдими? Кейин билиб қўйинг: тўғига қўшнимиз Шарофжоннинг «Волга»сида айтмади! Укаси, укасининг «Запорожец»ига ўтиришга уяласан, киши...

Ичкарига киришга, Жавлон укасига нима дейишга ҳайрон эди.

Юсуфжоннинг бу гап укасига ёмон таъсир этганини билса-да, Жавлон ҳеч нима демади. Бундай пайтларда у «қайнаб» кетишни яхши билгани учун ҳам тилини тийди.

Юсуфжон бироз сўхбатлашиб ўтиргач, чиқиб кетди. Жавлон укаси олдида ўнғайсаланадеса, Муборакхоннинг парвойи палак эди...

Тўғи ҳам ўтди. Бир кун кечаси Жавлоннинг ўғли Жасур йиғлаб ўйғонди, эр-хотин унинг бошига келишди. У эса биқини қаттиқ санчиб оғриётганини айтди. Шу пайт Муборакхон Жавлонга мўлтираганича: — Боринг, ойимларини қачириб келинг. Бирор нима дерлар, ахир, деди.

ҚАДИМГИ ҲИКОЯТЛАР

КИМ ГУНОҲҚОР?

МУЛЛА Насриддиннинг эшагини ўғирлаб кетишди. Қўшнилари ундан қўнғил сўрашга келдилар. Улардан бири деди: «Молхонани очиб қолдирганингиз учун айб сизда. Бунча бири деди: «Хотининг эшигини очиб қолдиргани учун айб хотинингизда. Мулла Насриддин сўради: «Хўш, ҳамма айб мен билан хотинимда бўлса, ўғрининг ҳеч гуноҳи йўқ эканми?»

ҲИСОБИ ДИНОРГА, ТУҲФАСИ ХАРВОРГА

ИКИ киши садақа олиш учун бир кишининг уйига бордилар. Эшик орақасидан ўғасининг овозини эшитиб қолибдилар: «Гугуртнинг чўпини нега ташладинг? Уни олиб қўйиб керак эди, бирон кунга яраб қоларди.» — дебди хизматқорига.

Иккала киши бир-бирига қарашиб дедилар: «Кимнинг олдида келдик ўзи? Бир дона гугурт чўпинга шу қадар қаттиқлик қиладиган одам ҳеч садақа бермаса керак. Шу вақт уй ўғаси эшикни очиб сўради: «Нима керак?» Улар нима мақсадда келганликларини унга айтдилар. У киши жимгина уйга кириб кетди ва бир ордан сўнг миғ туман пул келтириб, уларга берди.

Улар жуда таажубга тушиб, сўрадилар: «Сиз гугуртнинг чўпинга қаттиқлик қилганингиз, қандай билдингиз бизга миғ туман бердингиз?» Уй ўғаси деди: «мен агар шундай тежаманамда эди, шу қадар сазийлик қилолмаган бўлардим.»

УНДА НЕГА ЕМАЯПСАН?

БИР қишлоқлик киши шаҳарга тушибди. Қўрсани, қандоқ дўконнинг олдида ҳар хил ширинликлар териб қўйилган. Сотувчи ўғириб, харидор кўпайти. Қишлоқлик киши сотувчи кўр бўлса керак, деб хаёли қилибди. Сўнг икки бармоғини унинг кўзи яқинига олиб бориб қимирлатди. Сотувчи сўради: «Нимага бундай қилаяпсан?» Қишлоқлик деди: «мен сени кўрсан, деб гўмон қилганим.» «Мен кўр эмасман.» «Агар сен кўр бўлмасан нимага бу ширинликлардан емаяпсан?»

ВАСИЯТ

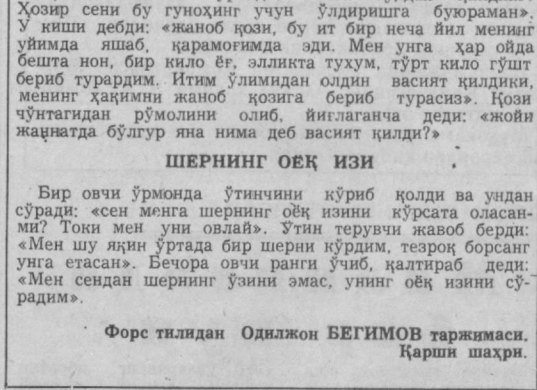
БИР кишининг уйда бир неча йил посбонлик қилган ити бор эди. Ит қариди ва ўлди. Ўз итин яхши кўриб, қилган хизматини қадрлаган ўғаси унинг ўлигини олиб бориб, қабристонга қўлди. Одамлар қозининг олдида бориб арз-дод қилдиларки, «Бир киши итининг ўлигини қабристонга дафн қилибди». Қози у одамни келтирибди ва қовонгани солиб сўради: «нега бундай қилдинг?» Қози сени бу гуноҳинг учун ўлдирибга бу юраман?»

У киши дебди: «янаҳи қози, бу ит бир неча йил менинг уймада яшаб, қарамоғимда эди. Мен унга ҳар ойда бешта нон, бир кило ёғ, элликта туҳум, тўрт кило гўшт бериб турардим. Итим ўлимдан олдин васият қилдики, менинг ҳақимни жаноб қозига бериб турсан.» Қози чўнтағидан рўмолни олиб, йилганча деди: «жойи жаънабда бўлур яна нима деб васият қилди?»

ШЕРНИНГ ОЕҲ ИЗИ

Бир овчи ўрмонда ўтинчини кўриб қолди ва ундан сўради: «сен менга шернинг оёқ изини кўрсата оласанми? Токи мен уни овлай.» Ўтин терувчи жавоб берди: «Мен шу яқин ўртада бир шерни кўрдим, тезроқ борсанг унга етасан.» Бечора овчи ранги ўчиб, қалтираб деди: «Мен сендан шернинг ўзини эмас, унинг оёқ изини сўрадим.»

Фурс тилдан Одижон БЕГИМОВ таржимаси. Қарши шаҳри.

«КОКИЛЛАРИМ ЯРАШИБДИМИ?» Т. Қаримов сурат-лаҳзаси.

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДАГИ Улуғ Ватан уруши ҳамда меҳнат кесаларининг пансионати бундан анча йиллар илгари ташкил этилган. Ҳозир у ерда бошланғич қариялар истиқомат қилади. Биз бу ерга келганимизда беҳтёр буюк аллома Ибн Сино «Ҳақсизлик — бу қолоқлик» дея беиз айтмаганини эсимизда тутишимиз керак. Шунинг учун ҳам инсоният ҳамиша олдинга интилган. У пайдо бўлибди-ки, оқибат ва ҳақиқат излайди.

Ҳаёт олдинга сийқимизда. Аммо вақтнинг ўтиши қолоқликларимизни йўқотиб бора-бормайди. Нега куч-қувватдан қолган қариялар бора-бора «ортиқча» бўлиб қолишмоқда? Қайси эҳтиёжларимиз бу муҳаббат ҳақиқатини тақозо этмоқда?

Умр инсонга бир марта берилади. Тасаввур қилинг-а, унинг маълум даврини гўзал ва мамнун ўтказса, қолгани... Айтишга ҳам тил бормайди... Бу борада бирон кишига кўз ёши ҳам, нола ҳам қилолмайди. Чунки бу аллақачон табиий ҳола айланган. Бир зумда совуқ тер босади. Бехосдан «Йў, йў... Тўхтанг! Одамларни тўхтатинг!» дея ҳақирингиз нелади. «Ахир умр бир марта берилади-ку», дея яна так-роқлайсиз.

нўқтада қотиб қолган ўша бир жуфт рангсиз, ожиз кўзларини яшириш учунмикин? Сулаймон ота Ханров мана 1976 йилдан бери Улуғ Ватан уруши ҳамда меҳнат кесаларининг пансионатида истиқомат қилади. У бу ерга келгач, ўзи каби қариялар билан бирмуқам овуниди. Ёлғизлиги ёдидан кўтарилган-ганек. Улар нақадар бир-бирга суяниб қолишган. «Дарди бирингиз — қалби бир», деганларидек, бир-бирига эш бўлиб яшайдилар. — Раҳмат, раҳмат, барака топсин. Ҳаммасига раҳмат айтсин. Ҳам шулар бор экан, — дейди Сулаймон ота пансионат хизматчиларини дуо қилар экан.

раси тепамига етиб келди. Отаҳон уларнинг овозидан таниди шенлики, гуноҳ устида қўлга тушиб қолгандек, мамуниятларини шоша-пиша яна қайтара бошлади. Беҳтёр эзилиб кетаман. Нега, нима учун? Ҳимосиз, бошпана излаб келган бу қариялар бунча қиснади-лар?

Отаҳон ўша кунларни, Улуғ Ватан уруши жангоҳларидаги нечтан даҳшатли дамлари кечагидек эслади. Ҳуссаи бир бурдагина бўлиб, курсининг бурчагида қисилиб ўтирган бу қария қачонлардир, ҳаётининг энг гуллаб яшнаган даврини одамлар учун, бугунги кунда ўзини мана шу кўйга солиб қўйганлар учун сарфлаганини тасаввурингизга ситдирин олмайсиз. Уруш қирғинларининг барча фожиа ва даҳшатларини кўрган бу кўзлар эндиликда ожиз, бир нўқтада қотиб қолган. Тушқунликка тушган бутун борлиғи эса ёнидаги касалманд, ниқиллаб қолган нотаован кампирга тобе.

Сулаймон ота ичкарига кирар экан, пайпаслаб қоронғу ховасининг чирогини топти. Сўнгра тўртдан эски жавондан бир ховуч орден-медалларини олди. Қўлсиз бармоқлар уни узоқ кўтариб турнишга оғриди шекилли, бир чеккага қўйиб, курсига чўқди. Афсус, улар энг оғир кунларда келар бўладиган қадр ва қимматини беролмасди. Жавончининг бир четидан кафтингага тўларди-ю, жаранглаганича қайтиб яна жавончага тушади. Улар Сулаймон отанинг бугунги умри давомида жаннатга даъватга, халқига қилган фидойилликларидан орттирганлари эди холос...

азводда Сулаймон ота ҳам бор эди. Бу маззари унинг кўз ўнгиде мангу муҳланди. У шаҳид кетганлар учун курашди. Уларни ёндирди, мислсиз қийноқларга дучор қилаётганлардан овоз қилиш учун жанг қилди.

Сулаймон ота 1917 йилдан бошлаб Қизил Армия сафиде бўлди. У босмачиларга қарши курашди. 1921 йили Грузияни оқ қвардиячилардан овоз қилганда иштирок этди.

Отаҳон ўша кунларни, Улуғ Ватан уруши жангоҳларидаги нечтан даҳшатли дамлари кечагидек эслади. Ҳуссаи бир бурдагина бўлиб, курсининг бурчагида қисилиб ўтирган бу қария қачонлардир, ҳаётининг энг гуллаб яшнаган даврини одамлар учун, бугунги кунда ўзини мана шу кўйга солиб қўйганлар учун сарфлаганини тасаввурингизга ситдирин олмайсиз. Уруш қирғинларининг барча фожиа ва даҳшатларини кўрган бу кўзлар эндиликда ожиз, бир нўқтада қотиб қолган. Тушқунликка тушган бутун борлиғи эса ёнидаги касалманд, ниқиллаб қолган нотаован кампирга тобе.

Янги ихтиролар

Энг мустаҳкам пўлат

Е. ПАТОН (Киев) номидаги электр пайвандлаш институтда пўлатнинг икки янги тури ҳосил қилинди. Уларнинг бири таркибига кўра оддий бўлиб, камб, легировачи қўшимчалари йўқ, шунга мувофиқ, арзон, совуққа ўта чидамлик. Бу хил пўлатдан ишлаб чиқариш, юқори босим остида ишлатилмайдиган анжонлар одатдагилардан чидамлик ва ишончлидир.

Иккинчи хил — ферритли пўлат. У кислоталар таъсирини ўз халатини йўқотмайди. Металл юқори даражада эгулчан, яхши қопиланади ва сайқалланади.

Яхши қориштиргич

МОСКВАЛИК мутахассислар сўнгги кўришдаги янги бетонни автоматик усулда қоридан қурлма ишлаб чиқдилар. Унинг асосий хусусияти шундаки, қувватин кам сарфлайди. Юқ авто-билли шоссесига одатдаги қурлма ўрнига улкан қилиб ишлаб чиқилди. Унинг ички қоршениги парралар айланади.

«Советский Союз» ойномасидан Фозилжон ОРИПОВ таржимаси.

Мехр-шафқатли бўлайлик

Отанинг кўрган оқибати

— Ўзим касалман, — дейди рафидаси суҳбат орасида. — Сал ҳуду бўлди бўлса ҳам, етиб қоламман. Эримнинг ҳам боши касалдан чиқмайди. Устига-устак кўзи кўрмай қолди. Уни ёш боладек олиб юраман. Айбга буюрмай, очгини айтсам, жуда қийналиб кетдим.

Назаримда Сулаймон отанингни эгилган қадди яна ҳам бунчайиб кетгандай бўлди. — Ҳа, жуда қийин унга, — дейди хижолатомуза хотинининг гапини маъқуллаб экан. Яхшиям, шу бор экан. Ундан миннатдор экан.

Уз миннатдорчилигини ҳар гапининг орасида қайтаради. Аммо, негадир бизнинг суҳбатимиз пансионат хизматчиларини саросимага солиб қўйди.

Сулаймон отанинг ожиз кўзлари «бўзоннинг моқисидай» бизга кўзқоқ солиб ўтаётган қоровулни, рўпарамизда тўхтаган хамшираларнинг қовушимсиз хатти-ҳаракатларини кўрмас эди. Ниҳоят, қариялар ўзининг бош шифокори билан бош ҳамши-

раи маълумотлар келтирилган:

— Миршаропов Миромил (1900) — давлат ва ҳарбий арбоби, комдив. 1918 йилдан Компартия аъзоси. Чўпон оиласида туғилган. 4 йиллик рус-тузем мактабининг битирган. 1919 йил январда эски шаҳар партия дружинасига раҳбарлик қилиб, Советларга қарши уюштирилган иёсний бостиринишда фаоллик кўрсатган. Олий ҳарбий командирлар курсини тугатгач (1920), алоҳида эскадрон командири, сўнгра ХХСР Революцион ҳарбий кенгаши аъзоси ва раиси.

Миршаропов Хоразм республикаси ҳарбий назорининг ўринбосари (1923), Бухоро совет республикасининг ҳарбий назори, (1924—25), М. В. Фрунзе номидаги ҳарбий академияни тугатгач (1929), Самарқанддан алоҳида ўзбек отлик полкининг командири ва комиссари қилиб тайинланган. 1932-35 йилларда алоҳида ўзбек терма бригадаси, сўнгра отлик дивизияси командири ва комиссари бўлган.

Миршаропов СССРнинг МХРдаги ҳарбий атташеси (1935), Шимолий Кавказ Ҳарбий Округида дивизия кўмондони (1936—38), Ўзбекистон ССР МПК аъзоси (1929—35).

Бўйимни ўстирмоқчиман

Эшим 18 да бўлишга қарамай биринчи жуда паст. Панамалимни кўришим кўнгли қўйган кишим ҳам мендан воз нечди. Бўйини қандай ўстирса бўлади? Маслаҳат беринг.

А. НУРМОВ, Урта Чирчиқ районидеги «Корасув»-2» кишлоғи.

Бизга хат йўлаган муштарийимиз ва бошқа қизик қанларга Москва химия-технология олийгоҳида устозлик қилаётган мутахассис М. Тартаковскининг маслаҳатларини тасвир атамиз: Бўйини ўстириш — кўнглининг орауси. Биз ҳар сафар дарсларини бошлашдан аввал олдин ўз кўрсаткичларимизни қатъий равишда ўлчаб оламиз: энг аввало сиз ўз шахсий вагингиз қанча эканини тортириб, биллиб олинг. Биз унга қўшимча қор ортиб, уни яна ерга томон босмоқчи эмасмиз, аксинча, тиклаш ниътидамыз. Агар тат-бир жоиз бўлса уни таранг тортилган ру-

Нутрия қандай жонивор?

Хонадонимизда нутрия боқмоқчи эдим. Аммо бу жониворнинг мўйнаси сифатли бўлгани билан, ўзи ёш болалар учун хавфли дейишди. Шу гап ростми?

Д. СУЛТОНОВ, Киров районидеги «Гвардиячи» кўчасида яшовчи.

Нутрия ҳақида батафсилроқ гапириб беришни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг зоология ва паразитология олийгоҳи илмий ходими Қодир Оллобергановдан илтимос қилдик.

Миршаропов ким бўлган?

1937 йилларда, биз мактаб ўқувчилари: «Миршаропов дивизияси, доми олга бос!» деб ашула айттардим. Бу эсимат ўзбек ўғлини ҳақиқатда кўп эшитганимиз, таржиман ҳолни билмаймиз.

И. РАҲМАТОВ, «1. Олтинбул» тор кўчасида яшовчи пенсионер.

Ўзбек Совет Қомусида Миршаропов ҳақида куйида-

боб торидек чиройли ҳолга келтирмоқчимиз. Сиз билан турникда тортилди машқларини бошламоқчимиз.

Турникда ослиб турган вақтингда оёқларингиз учин полга сал-пал тегиб турадиган бўлса, у энг дулай баяндаликка ўрнатилган ҳисобланади. Ана энди турникка ослиб туриб, фақат оёқ учини эмас, товонни ҳам, яъни оёқ тагининг ҳаммасини полга тўғли теккизишга ҳаракат қилиб кўринг. Бундай эркин ҳолда ослиб туриш, яъни бутун гавдининг бутун оғирлигини кўтариб туриш, сизнинг биринчи мақшингиз бўлсин. Мана ўтказсан, ордан озгина вақт ўтказди кейин турник сизга илгаридан кўра сал-пал пастроқ тушиб қолгандек бўлиб туқолади. Ушунга сизнинг бўйингиз ўсган бўлади, анчироғи, сиз уни бир-икки сантиметрга чўзган бўласиз.

Ингиллар одатда ҳеч қандай тайёрларлик кўрмасалар ҳам турникда хатто бир эмас, бир неча мартагалб тортилганга ҳам қодир бўладилар. Қизлар эса бундай қилолмайди. Улар баъзан турникда тортилш мақшини тайёрларликсиз, дарҳол баяриб кетолмайдилар. Ҳеч қиси йўқ. Тортилш учун ҳаракат қилиб, мускулларини

Нутрия танасининг узунлиги 50-65 сантиметр, оғирлиги 4-5 килограмм. Эркаклари урғочисидан анча катта бўлади. Орқа оёқларида парда билан бирлашган, тўрттадан бармоқлари бўлиб, улар сувда бемалол сузишга мослашган.

Нутриянинг асли ватани Жанубий Америкадир. Дастлаб Иттифоқимизга, 1950 йилда эса Ўзбекистонга 105 урғочиси ва 19 эркак келтирилди. Улар Термиз атрофидаги ҳавзаларда, қўга, савағич қамиш каби сув ўсимликларининг илдизпо-ларини еб, кун кечира бошладилар. Нутрияни хонадонда ҳам парвартишлаш мумкин. Бунинг учун сиз тўр билан ўраб, алоҳида сиз жой қиласиз. Озуқа сифатида маккажўхори, сули, арпа, лавлагич, сабзи, полз экинлари ва ҳар хил ўтлар берилади.

Шунинсик олтиқ, нутрия кўнгирақча тез ўрғанади, кўнгироқ чалиниши билан, белгиланган жойга тушланади. Бир йилда икки марта 4-6 та ва ундан кўп бола туғиши эътиборга лойиқ. Болалари 3-4 ойда жинсий воғга етади.

Нутрия 4-5 йил яшайди.

Шавақат САЎДИЕВ тайёрлади.

«А Р Ғ У М О Қ ОСТИНГДАДУР...»

«Хурматли муҳаррират! Мен «Оқшом» рўзномасида бериб бориётган сайёҳ саргузаштларимни қиз-қиз билан ўқиб бораман. Сизлардан илтимос, агар маконим бўлса Қора денгиз ва унинг атрофида жойлашган шифобахш масканлар ҳамда ҳушманзарга жойлар ҳақида хикоя қилувчи мақола уюштирсанглар.

Салом билан: Муродилла Гузаров, Самарқанд вилояти, Иштихон райони.

Бундан бир неча ой бурун рўзномаимнинг фаол жамоатчи муҳбирларидан бири, кимё фанлари доктори Н. Алиев Қора денгиз соҳиллари бўйлаб саёҳатда бўлган эди. Қуйида унинг сафар таассуротларини эътиборингизга ҳавола этаман.

Евпаториядан бироз жанубга юрилса Саки курорт шаҳарчасига етиб келинади. Жанубий Қрим соҳилларидаги курорт шаҳарлари каби, бу ерда ҳам йил мубайнида қўйилиш давлари 2500 соатни ташкил қилади.

Сакида балчиқлар билан даволаш XVIII асрдаёқ йўлга қўйилган. Шаҳар атрофидаги кўл сувлари таркибидея бром, хлор ва йод элементлари мавжуд. Шу сабабли бу ерда I жаҳон уруши даврида (1916 йил) французлар томонидан заҳарловчи газ-хлор ишлаб чиқариладиган завод қурилган эди.

Саки муассасаларига фақат даволашнишга муҳтож кишиларгина ташриф буюрадилар. Улар орасида иттифоқимиз фуқароларигина эмас, балки қатор чет эл мамлакатлари (Югославия, Греция, Венесуэла, Япония)дан келган беморлар ҳам бор. Улар асосан мия томирлари, бўғинлар функцияларининг, ҳамда тос, умуртқа погонасининг жароҳатланган ҳолатларида келтириладилар. Бу муассасада балчиқ сувлар билан даволаш ва даволаш-диагностика бўлимлари ишлаб турибди, жисмоний тарбия билан даволаш ҳам кенг йўлга қўйилган. Энг муҳими — даволаш нихосида кишилар меҳнат қилиш терapisини бўлимида маълум муддат ёнча нарқ ўйиш, бичиш ва тишиш, гўйиш, машинада ёши бўйича мутахассисликларни эгаллайдилар.

Қора денгиз соҳиллари билан танишишни сув бўйлаб давом эттирсак, Россия тарихида қатор жангларида ва хусусан II жаҳон уруши йилларида шон-шуврат қозонган қаҳрамон шаҳар — Севастополни ёқалаб ўтиб Форос дам олиш зонасига келинади. Аммо Қримнинг жанубий соҳилларини кезишга отланган саёҳатчиларни автобусларда областнинг маркази — Симферополь орқали Ялта ва бошқа курорт шаҳарларига бошлайдилар. Биз ҳам шу йўлни тандаймиз.

Ялта Қримнинг жанубий соҳиллари маркази бўлиб, у Учун-су ва Деревкойки номли кичик дарёлар воҳада жойлашган шаҳардир. Аҳолисининг сони 100 мингга яқин. Турклар 1475 йили Қримни, шу жумладан, Ялтани ҳам забт этдилар. Аммо XVIII асрнинг иккинчи ярмидан (1783 йил) бошлаб Қрим Россия давлати таркибига киритилди. XIX асрга келиб, у «Жалита» ёки «Ялита» ёки «Эталита» деб номланган бир қишлоқни ташкил этган. Рус подшоҳининг буйруғи билан Ялтага 1837 йили шаҳар ҳуқуқи берилди.

Ялтада денгиз соҳили, қуруқлик ерлар узоқ масофаларга қўзғалади. Улар жуда кўп миқдордаги қўм-қўқ дарахтлар ва ям-яшил ўсимликлар билан қопланган. Ўрмонлар шаҳар ҳавосини тозалайди, керагича нислоруд билан ва атрофдаги учувчи моллардан — фитонцидлар билан татминлайди. Денгиз эса бу курорт зонада тоза ҳаво ва кўлай иқлим яратди. Ялтада йил бўйи бирор ўсимлик гуллаётганини қўришга муссаар бўласиз, чунки январь ойидаги энг паст ҳарорат 4 даража иссиқни ташкил этади. Аммо шуни ҳам алоҳида таъкидлаш зарурики, Қримнинг жанубий соҳилларидаги деярли барча шаҳарларда ичимлик сув муаммоси долзарб масала ҳисобланади. Ҳозирги кунларда қувурлар ердаида Шимоллий Қрим канали орқали Днепр дарёсидан сув келтирилган.

Хуллас, Қримнинг жанубий соҳилларидаги баҳаво иқлимни тоғлар ва денгиз сабабли деб тушуниш зарур.

Ялтининг шифобахш иқлимини ўтган асрда А. А. Остроумов, Г. А. Захарин, П. Боткин каби олимлар биринчилардан бўлиб аниқлашган ва ундан кишиларни даволашда фойдаланишган. Ялтадаги даволаш муассасаларида беморлар пульмонология ва нефрология соҳалари бўйича даволанадилар. Ундан ташқари, бу ерларга Ватанимизнинг турли чеккаларидан ва чет эллардан келган сайёҳлар ҳордиқ чиқариб, дам олиш учун ҳам келадилар. (Симферополдан Ялтага 79

километр масофалик троллейбус йўли ҳам мавжуд). Ялта ҳаво ва денгиз йўллари орқали ватанимизнинг ва дунёнинг қатор мамлакатлари билан ҳам алоқада. Ҳозир Ялтада 150 дан ортиқ санаторий, пансионатлар, дам олиш уйлари ва туристик базалар мавжуд.

Шаҳарнинг марказида улкан «Қрим», «Киев» ва «Урбенистон» меҳмонхоналари, Москва кўчаси бўйлаб эса аэропорт кассалари, ёзи цени, магазинлар, балчиқ комбинати жойлашган. Ленин номли денгиз бўйи эса шаҳарнинг маркази ҳисобланади. Ялта шаҳрида қатор музейлар ва қадамжо ерлар мавжуд. Улар асосан Чехов, Толстой, Горький, Павленко каби улғў ёзувчи ва санъаткорлар номи билан боғлиқ. Шаҳарнинг денгиз соҳиллари билан туташган чўмилдиған жойлари улкан ва кўрнамдир. Шаҳарда курорт поликлиникаси ҳам даволанувчилар хизматида. «Россия» ва «Черноморье» санаторийлари шаҳар чеккаларига жойлашган. Ялтанинг Киров номи кўчасида узумчилик бўйича Бутуниттifoқ илмий-тектириш институти — «Магарач» жойлашган бўлиб, унинг ташкил этилганига 150 йилдан ошди.

Ялтадан Ғарбга томон йўл олсак Гивадияга етиб келамиз. Унинг номи грекча бўлиб «Ливадия» — «Ўтлоқ» номини аниқлатади. Ўтган асрнинг 60-йилларида бу ерларни подшо олдаси сотиб олади ва янги сарой (Велий дворец) қурдиради, у ҳозир юрак-қон-томир системалари ва ошқозон касалликларини даволовчи санаторийга айлантирилган.

Тарихий воқеалардан муҳими шуки, Улғў Ватан урушнинг сўнгги йилида, яъни 1945 йилнинг 4—11 февралда уч буюк иттифоқчи давлатлар — Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия ва СССР раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Бу воқеа махсус фотокўрағамда акс эттирилган.

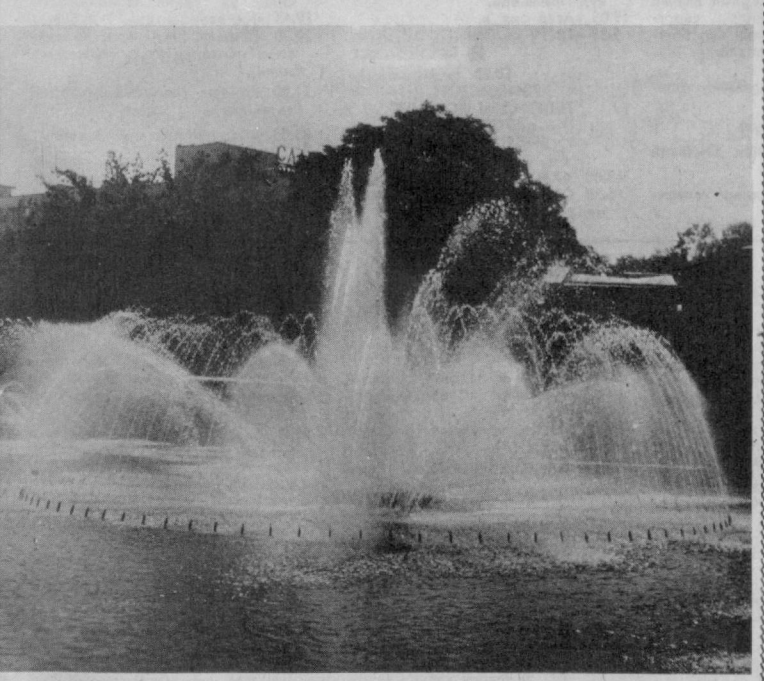
Ливадиядан сўқмоқ йўл билан Ғарб томонга озоқ юрилса Ореандрага келинади. Бу ер ҳам курорт бўлиб унда «Нижняя Ореандра» («Қуйи Ореандра») номи санаторий ва боғ бор. Бу боғда узоқ йиллари кўрган жуда ноёб дарахтлар ва ўсимликлар мавжуд. Боғда сўқмоқ йўл орқали юрилса Ай-Никола тоғига етиб келинади. Ҳозир бу сўқмоққа академик И. В. Курчатов номи берилган, чунки машҳур атомчи олимнинг шу ерда дам олишни жуда севар эди. Ғарбга юришда давом этсак, Алупка номи қишлоққа етиб келамиз. XIV-XV асрларда уни «Лопико» деб юртишган.

Бу шаҳарчада икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, крим-татар миллати вакили, II жаҳон урушнинг аёлисиз жангларига фашистларнинг 49 самолётини уриб туширган Амет-Хан Султон (1921—1971 йил) яшаган.

Алупка ўзининг сарой-музейи билан оламга машҳур. У ўтган асрнинг биринчи ярмида помешчик, граф М. С. Воронцов буюртмаси билан қурдирилган. Сарой бир неча бўлимлардан иборат бўлиб, улар ягона ансамблини ташкил этади. Марказий корпуснинг жанубий томони муслимон масжидларининг қурилиш услубида, яъни думалоқ гўмбаз ва тоҷалар, аркаларнинг пештоқларига эса араб имлосида қўрғондан сўзлар битилган, икки чеккасида икки минора осмонга йўналган. Саройнинг шимолий томони готик услубида ишланган. Бу сарой 20 йил давомида (1828—1948 йил) рус крепостной деҳқонлари томонидан қурилган.

Алупқадан сўнг Семиз номи аҳоли яшайдиган жойга етиб келамиз. Семиз ҳам қадимий бўлиб, ҳозир у ерда Баранов номи «Хаворанг, бўғоз», «Қизил машал», «Москва», «Пионер», «Партия XXII съезди» ва «Приморье» каби замонавий санаторийлар бор. Алупқаданги сингари бу ерда ҳам сил касаллигига чалинган беморларни даволаш билан шуғулланадилар.

Насрулла АЛИЕВ, кимё фанлари доктори.

ТОШКЕНТ ФАВВОРАЛАРИ.

Х. Мирзакаримов сурати.

Бувижон, ўқиб беринг СИНФГА ҚАЙТИШ (Эртақ)

Бор эканда, йўқ экан, Риккиқ деган кичкина айқича бор экан, Риккиқ ўйнаб-ўйнақлашни жуда яхши кўрар экан.

Мана, ёзи дам олишлар ҳам тугаб, ўқишлар ҳам бошланганди. Бирок, Риккиқ мактабга боришни истамас экан. У ҳали бошим оғриятти, ҳали қорним оғриятти, деб ҳар тил баҳоналар қилиб мактабга бормас экан. Унинг онаси кўнлидан ушлаб мактабга олиб борибди. У йўлда йиғлаб-йиғлаб мактабга борибди. Уқитувчи пешовз кичиб, уни қўтиб олибди. Риккиқ бўлса:

— Синфга кирмайман! Мен ҳовлида қолман... Бир ўзим ҳовлида ўйнаман! — дебди. Уқитувчи кулимсирабди ва Риккиқга ўйнаши учун кўбилар берибди. Риккиқ ҳовлида қолди, кўбиларини ўйнаб юраверибди. Синфда эса, унинг дўстлари ҳаммаси биргаликда яйраб қўшиқ айта бошладилар.

Орадан бир оз ўтгач, Риккиқ кизикниб деразаларга қора пардадан тўтаётганини кўриб қолди.

— Вой, болалар ҳозир кини кўришди. Нега мен дўстларимдан ажраб бу ерда бир ўзим юрибман. Мен ҳам синфда дўстларим билан бирга фильм кўрсам бўлади-ку! — деб ўзига-ўзи савоб берибди Риккиқ. Шундай деб, у кўбиларини бир ерга йиғиб қўйибди...

Мана, катта танаффус. Уқувчилар бирин-кетин ҳовлига чиқибдилар. Риккиқ дўстлари олдига чопиб борибди ва улар билан бирга мушук-сичқон ўйнабди. У жуда хурсанд экан. Танаффус тугаб, ўқувчилар синфга қайтиб кирибдилар. Риккиқ ҳовлида бир ўзи қолишни истамабди. У кўбиларини ўқитувчисига бериб, ўзи синфга кириб борибди. Синфда ўқиш дарси бўлаётган экан. Уқиш дарси жуда қизиқарли экан. Риккиқ ўқишни жуда-жуда ҳоҳлаб қолди. Чунки ўқишни ўрганиб олса, у кизик-кизик эртақ ва хикояларни ўзи бемалол ўқиш олар экан-да...

Шундай қилиб, Риккиқ ҳар кун эртақлар ўроқлари билан бирга мактабга қувониб борар экан. У ўқишни жуда севиб қолди.

Французчадан
Сайдиганн МУСАЕВ
таржимаси.

КИНОЯЛИ ГАПЛАР

○ Курорт — одамлар соғлигини тиклаб, юрагини йўқотадиган жой.

○ Мусавҳҳих хатони ўз вақтида тузатади, таниқичи эса, бахта қарши хатони китоб босилиб чиққандан кейин, жуда кеч кузатади.

○ Куз ердан ёзда олган қарзини берг билан узади.

○ Диди баландлиги учун эмас, ҳид билиш қобилияти ўсгани учун шу даражага етди.

○ Шапалоқ егандан бери «Ш» ҳарфи билан бошланадиган ҳамма сўзлардан қўрқар эди.

○ Бош билан қўл тоғанидан кўра зиндорқ лўқмани таъма қилдиган оғизин бутунлай суваб ташлаш керак.

Алишер ИСОМИДДИНОВ.

ШАНБА ОҚШОМИДА

Ҳайвонот оламида

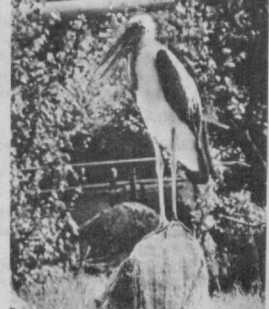
ШУНДАЙ БОҒ БОР

ОНА Еримиз, унинг табииати ранг-баранглиги, мўъжизакорлиги билан гўзал. Унда ҳар бир мавжудотнинг, ўсимликнинг ўз ўрни бор. Шу мавжудотлар ичида бугун шахримиз ҳайвонот олами ҳақида сўз юритмоқчимиз.

Бу даргоҳга ҳар кун миңлаб ҳамшаҳарларимиз, меҳмонлар келишади. Бу ерда кини нафақат дам олади. Шу билан бирга инсоният ҳайвонот оламидан қанчалар узоқлашганганини, кўп жониворлар аллақачон «Қизил китоб»га кирганини ҳис этади.

Авалл Тошкент ҳайвонот боғининг тарихига бир назар таштайлик. 1924 йили чор Россиясининг сойқ генерал-губернаторининг шаҳар ташқариданги дала ҳовлисида Ўрта Осие Давлат дорилфунуни биолог олимлари ташаббус билан Тошкентда ҳайвонот боғи ташкил қилинганди. Боғни ташкил этишда унинг биринчи директори профессор М. Лаевнинг хизмати катта. Ҳайвонот боғи дастлаб иш бошлаганида унда атиги бир нечтагина ҳайвон мавжуд эди. 1930 йилда қўшлар ва сўт эмизувчи ҳайвонлар бўлимлари ташкил этилди. 1933 йилда эса герпетология (заҳарли илонларни ўрганиш ва медицина учун унинг заҳарини олиш) бўлими очилди. Шу вақтнинг ўзида илмий-тектириш ва оммавий-маданый тадбирлар шўъбалари иш бошланди. Ашхоқ, Термиз, Душанбе, Олмаота шаҳарларида ҳайвонот боғи ташкил этилишида катта амалий ёрдам берди.

Ҳозирги кунда боғнинг аҳоли қандай, унинг ечилимаган муаммолари нималардан иборат, деган савол туғилиши табиий. Ҳа, деярли 20 йилдан буйн ҳайвонот боғи тор жойда кўп гаплар айтапти. Уни бошқа ерга кўчириш ҳақида фикрлар билдирилди. Боғни Роҳат қўли атрофида ёки Эски шаҳарга кўчириш масаласи кўтарилди. Бирок, ҳамма томонларини ўйлаб ягона тўғри ечимни топишди: яъни ҳайвонот боғини Ўрта Осие ирригация илмий-тектириш институти, газ аппаратлари заводи ва Болалар саёҳат базаиси ҳудудлари ҳисобига кенгайтиришга қарор қилинди. Ҳозирда боғнинг майдони 3,8 гектар бўлиб, унинг бевосита ҳайвонлар учун ажратилган ери 2 гектарни ташкил қилади. Шаҳар Совети ижроия комитетининг қарорига мувофиқ келажакда боғнинг умумий майдонини 10,7 гектарга етказиш, шундан 3,3 гектарини эса ҳайвонлар истиқомат хоналарига ажратиш мўъжалланмоқда. Боғни қайта ташкирлаш ишларини уч босқичда олиб бориш белгиланди. Ҳозирда ҳайвонот боғида қуруқликда ва сувда яшайдиган ҳайвонларнинг 5 турдан 13 та, судралиб юрувчиларнинг 12

турдан 24 та, қўшларнинг 108 турдан 518 та ва сўт эмизувчиларнинг 73 турдан 173 нафари мавжуд. Ўтган йили ҳайвонларнинг 35 тури насл берди, улардан 26 тури эса бир неча марта. Шунинг қувонч билан таъкидлаш жоиз, шахримиз ҳайвонот боғи Иттифоқимизда биринчи бўлиб (ва ҳозирча ягона) 1989 йилдан бошлаб ижара пулдратада иш юритишга ўтди.

— Шаҳримиз аҳолиси ва меҳмонларининг сеvimли жойларидан бири бўлган ҳайвонот боғимизда камчиликлар кўп, — дейди боғнинг илмий ходими И. Шумихина куюниб. — Жумладан, биололарнинг аянчили аҳолининг ўзининг қўриб турибсиз. Иккинчидан, қариндон, жирафа каби ҳайвонлар боғимиз тарихида ҳали бирор марта ҳам бўлмаган. Сабаби, қариндонлар жуда тажовузкор бўлади, уларни боқич учун махсус шарт-шароитлар зарур, оқиқ ҳолда эркин юришлари учун атрофни ўралган кенг майдон, иссиқсеварлиги туғайли эса қишки бинолар керак. Жирафалар учун ҳам етарли шароит йўқ. Уларнинг сайр қилишлари учун сардорхат кенг майдон ва қишда яшашлари учун баланд хонали уй бўлиши лозим. Авваллари беғемот, тимсоҳ ва оқ айяллар ҳам яхши сув ҳавзаси, ёти ва қишки хоналар даркор. Оқ айяқ чўмилдиған ховуз ҳам аллақачонлар бузилиб кетган. Шунингдек, тимсоҳларни сақлаш учун ҳам шароит масаласи чацоқ. Асосий камчилик, қафасларнинг тор ва кўпгина турдаги ҳайвонларнинг яшаш учун мосланмаганлигидир. Аммо боғни кенгайтириш ва қайта ташкирлаш ишларининг жадал суръатлар билан кенг қўламда бошлаб юририлганлиги кини кўнглида умид туғдиради.

Ҳа, боғ илмий ходимининг дард аралаш юрак сўзларига қўшилмасдан илож йўқ. Зеро, биз ҳаммаимиз Тошкент ҳайвонот боғининг бундан ҳам овод ва кўрнам бўлишини, унга дам олгани келган кишининг баҳри-дили очилишини истаймиз. Дилшоҳ ИСРОИЛОВ.

○ СУРАТЛАРДА: Тошкент ҳайвонот боғидаги жан-заралар. Т. Каримов суратлари.

Хурматли муҳаррират! Менинг касбим — иқти-содчи. Рўзномаимизда берилётган «Энг, энг, энг...» руқун остида эъ-лон қилинган мақолаларга қизиқаман. Шунинг учун ўзим тўплаб юрган баъзи маълумотларини ёзиб юбордим.

○ Жумҳуриятимизда биринчи темир йўл 1888 йилда Фороб станцияси-дан Самарқандгача бўл-ган масофада қурилган. Кейинчалик бу йўл Ховос орқали, Андижон ва Тош-кентга давом эттири-либ, 1899 йилда қури-лиши тугалланган.

○ Тошкентдаги «Пах-текор» стадиони фақат Узбекистонда эмас, бал-ки бутун Ўрта -Осиё ва Қозғистонда энг катта стадион ҳисобланади. Стадионга бир ўйнада 60 минг томошабин си-гади.

○ Тошкентда ҚўЛДОШЕВ, Фарғона вилояти, Ёзбон районидидаги Гулстон кишлоғида истиқомат қи-лувчи.

ТАРИХИЙ ВА ЖУҒРОФИЙ МАЪЛУМОТЛАРДАН

○ Заҳириддин Муҳам-мед Бобурнинг жеҳон маданияти хазинасидан ўрин олган «Бобурнома» китоби ўзбек адабиётида ҳаёси ҳол йўсинда ярат-тилган ЭНГ дастлабки асар ҳисобланади. Ёзил-ганига 460 йил тўлди.

○ Ун этти қисмдан иборат «Оловли йўллар» киноромани «Ўзбек-фильм» киностудиясида яратилган ЭНГ катта си-жетели асар бўлиб, ата-шн шонир Ҳамза Ҳаким-зоде Нивзайининг бутун умри, иқоди ва меҳнат-каш халқ ҳаёти ҳақида хикоя қилади.

○ Дунёда тошкентча-лик ЭНГ кўп номи билан аталган шаҳар қандам-кам топилса керак. Тош-кент кўчиликнинг фикри-чи «Тош шаҳар»дир. Чоқ — ЭНГ қадимий но-ми. Кейинчалик турли даврлардаги номлари қуй-идегича бўлган: Юний, Шош, Таж, Биникент, Бинкат, Чочка, Шошкент, Шошканд, араблар: Ма-динат-аш-шош деб ата-шган. Хатто, Бевурнинг ва Махдум Қошғарий ҳам ун Биникент сарёв, Тошкент «Тош шаҳар» эканлигини уқтирган эди-лар. XVIII асрда бошлаб Тошкент деб юритила бошланган.

○ Зомин давлат қў-риқонаси жумҳурияти-миздаги 12 та қўриқона ичидида ЭНГ гўзали хи-собланади. Жизах вило-ятининг Туркистон тоғла-ри аёбгарлирига жой-лашган бу қўриқона 5600 гектар ерми эгал-лаган. Унда саккам 700 хил ўсимлик ўсади, 30 турдаги жонивор ва 140 турдаги парранда бор.

○ Ўсимликлар ичида ЭНГ йиринги равоқ ҳисоб-ланади. Эрта баҳорда ер юзасида бергларда жуда катта тўп берг қосил бў-лади. Ҳар қайси бергини эни 30 сантиметргана етади.

○ «Фан ва турмуш» — Ўрта Осиёда ЭНГ кўп нусхада чоп этиладиган илмий-оммабоп ойнама бўлиб, 400 минг нусха-да тарқатилди (1933 йилдан бошлаб чиқа бошлаган). Анвар МИРЗАЕВ.

сухбатлар. Совет ис Рудольф рок шарҳловчи рок эстади. Олти сир бадий лиқлар теле... ахон чемпио... динел. Арген... стрим «Сакс... церт премье... фильми».

23.10 Футбол шарҳи. 23.40 «ТСН». Янгилликлар теле... зин хизмати. МТ II 16.30 П. Масканининг «Қишлоқ... рафин» операсининг саҳналар... 17.05 РСФСР шаҳарлари телесту... диалари. «Шунда инсонлигини... эсла (Пенза). 17.45 Халқаро конкурслар лауре... ати А. Ковтун чалади (Базн). 18.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати (сурдо таржима... билан). 18.30 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар). 18.35 Латвия Давлат телерадио... си «Ормалада ёз» (Рига). 19.05 «Вертикаль». Телевизион

ҳужжатли фильмлар премье... раси: «Кунгурлик мусавир» (Пермь), «Каслинский» (Сверд... ловск). 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Мойдомир». Мультфильм. 19.45 «Фидойи шахслар». КПСС XXVIII съезди делегатлари ҳи... коя қилдилар. 20.30 РСФСР шаҳарлари телесту... диалари. «Орнамент» (Красно... дар). 21.10 «Тапион хоним». Фильм... опера («Ленфильм»). 22.50 Отиш спорти бўйича жа... хон чемпионати кундалиги.

саргузаштла... телевизион... фильм. 2-се... а мадад бера... а кўмаклаша... но. «Бозар» (Ш). Олти сир бадий лиқлар теле... бадий про... пайди. иқлар теле... II адан тарбия

8.20 Индонезия рақслари. 8.50 «Нега ва нима учун». «Бизга таниш ситир...». 9.20 Сталин репрессиялари қур... бонлари хотираси ҳафталиги ва «Мемориал» жамиятининг кон... ференцияси ҳақида ҳужжатли фильм премьераси («ЦДФ»). 9.40 Болалар учун фильм. «Уч қувноқ смена». 1-серия («Бел... ларусьфильм»). 10.45 Ритмик гимнастика. 11.15 Такрорий телефильмлар се... аниси. «Баҳорнинг ўн етти лаҳ... зиси». 9-серия. * * * 16.30 «Татьяна Назаренко. Порт... рет». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Союзте... лефильм»). 17.00 Ритмик гимнастика.

17.30 «Эскимслар рақса тушган... да». Анадиран кўрсатилади. 18.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати (сурдо таржима... билан). 18.30 «Биз яшайтган олам». Режиссёр И. Белая фильмлари. «Қишлоқ қиссалари». «Жануб» операциyasi («Экран»). 19.25 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар). 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Биздачи...». 19.45 СССР Ҳўкуматлари уюшмаси билан таништирамиз. 20.15 «Александр Малинин зиё... фати». 21.10 «Лаҳзалар...». Телевизион бадий фильм премьераси. 1-серия (Одесса киностудияси ҳамда «рузия-фильм»).

Чоршанба, 22

УзТВ I 11.30 Болалар учун фильм. «Аквар... ро». 11.50 Такрорий фильмлар экран... ни. «Улик мавсум». Бадий фильм. 1-серия. 12.55 Б. Носиров. «Оқ тулпора изидан...». Видеофильм. 2-қисм. * * * 17.30 Кўрсатувлар тартиби. 17.35 Янгилликлар. 17.40 «Касблар ҳақида ҳикоялар». Ризамат Мусамухамедов номли Тошкент мева-сабзавотчилик техникуми. Кўвноқ ўтсин тавтилар 18.10 «Қаноатсиз гошча». Мультфильм.

учун фильм-концерт. 18.50 «Бола бошидан...». Узбекистон телевидениеси ва «Совет Узбекистони» газета редакциясининг ҳамкорликдаги кўрсату... ви. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 «Унутмас мени боғим». Ҳужжатли фильм («Узбектеле... фильми»). Премьера. 20.30 Москва. «Время». 21.00 «Буюк муҳаддис». Ат-Термизий. 21.15 Кинолаҳза. 21.20 «Созимиз — овозимиз». УзССРда хизмат кўрсатган артист Қ. Усмонов ва хонанда А. Эркаев. 22.00 «Ахборот». 22.20 А. Островский. «Ҳар тўқисда бир айб...». Ҳамза номидеги Узбек Давлат академик дра...

00.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби. УзТВ II 18.10 «Дўстларимиз совғаси». Белоруссия телевиденисининг кўрсатуви (рус тилида). 18.35 Созанда Захро Каримова ижро эстади (фортепьяно). 19.05 «Тегирмон тоши». Телефильм. 19.25 «Улик мавсум». Бадий фильм. 2-серия. ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ: 20.30 Москва. «Время». 21.00 Муслиқий кўрсату. 22.00 «Ахбор». 22.20 «Ҳаёти деҳот». Тележурнал. 23.00 «Туманда қолган қирғоқ...

6.00 «120 минут». 8.05 «Номсиз қаср». Олти серияли телевизион бадий фильм. 4-серия. 9.10 «Сўз». Адиб-бадий программаси. 11.10 «Бор бўл, муслиқай». 12.00 Болалар соати (инглиз тили телевизион хизмати). * * * 15.45 «Бу фантастик олам». Мангу дарбадарликлар ва Ер ҳақида. Р. Брэдбери ҳикояси асосида телеспектакль. 16.15 «Муслиқий хазина». Л. Бетховен ва Р. Шуманнинг фортепьяно асарлари. 17.00 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).

8.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 8.20 А. Алексин. «Кинога бора... мизми». Москва. Еш томош... бинлар театри спектакли. 16.45 Бородин номли Давлат кватетининг концерти. 17.25 «ТелеЭКО» журнали. 18.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати. 18.30 «...16 ёшгача ва ундан кат... талар». 19.25 «Номсиз қаср». Олти серияли телевизион бадий фильм. 5-серия. 20.30 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати. 21.00 «Плесида Доминго билан бир оқшом». Муслиқий фильм (Англиянинг «Спейк пикичер» телекомпанияси махсулот). 21.55 «Босқинчилар». 23.10 «ТСН». Янгилликлар теле... зин хизмати. 8.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари.

9.45 Болалар учун фильм. «Уч қувноқ смена». 2-серия. 10.50 «Танго, танго, танго». Фильм-концерт («Экран»). 11.20 Такрорий телефильмлар се... аниси. «Баҳорнинг ўн етти лаҳ... зиси». 10-серия. * * * 16.30 «Тақдир экан, деймиз». Мамлакат йўлларидеги аварияларнинг сабаблари ҳақида ҳуж... жатли фильм премьераси («ЦНФ»). 16.50 «Турар-жой-2000: афсонами ёки бор гапми?». Ижтимоий програм... маларни ҳал этиш тажрибасидан. 1-кўрсату. 17.20 «Шаҳар куйи». Кишоводск. 18.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати (сурдо таржима... билан). 18.30 Еш циркчилар ҳақида теле...

визион ҳужжатли фильм пре... мьераси. 19.00 «Тикланиш». Подмоскovie... нинг Пришвин қадамжолари ҳақида. 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Қўл келадиган восит». Мультфильм. 19.45 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар). 19.50 «Дўстларимнинг ажиб фази... латлари. 1-учрашув — «Севги, фантазия ва омад қўлларда». Киров шаҳрилик халқ ўйинчоқлари устаси В. Жигалцев ҳақида. 20.40 «Закарпатье жиголари». Ужгороддан кўрсатилади. 21.10 «Лаҳзалар...». Телевизион бадий фильм. 2-серия. Премьера.

Пайшанба, 23

УзТВ I Кўвноқ ўтсин тавтилар 11.30 Болалар учун фильмлар: «Терговни бўғирсоқлар олиб боради», «Рикс-хохолон». 12.05 «Табат — ҳаёт чашмаси». Кинопрограмма. 12.50 Такрорий фильмлар экран... ни. «Улик мавсум». Бадий фильм. 2-серия. 13.55 Б. Носиров. «Оқ тулпора изидан...». Видеофильм. 3-қисм. * * * 17.30 Кўрсатувлар тартиби. 17.35 Янгилликлар. 17.40 «Давр тақозаси билан». Самарқанд вилояти қайта ишлаш

корхоналари иш тажрибасидан. 18.15 «Фанга бағишланган умр». В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат дорилфунунининг 70 йиллиги олдидан. Академик С. Х. Сирожиiddинов. 18.50 «Алифбо сабоқлари» почтасидан. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 «Ешлар овози». Ижодкор ешлар иштирокида кўрсату. 20.30 Москва. «Время». 21.00 «Жиновчиликка қарши кураш: муаммо, мулоҳаза ва мунозар». 22.00 «Ахборот». 22.20 Й. Охунбобоев номидаги Андижон вилояти муслиқай драма ва комедия театрининг 70 йиллиги олдидан. «Нодира» драмасидан парчалар.

23.20 «Маҳфий сайр». Бадий фильм (М. Горький номли киностудия). 00.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби. УзТВ II 18.05 «Бўлғуси посбонлар» (рус тилида). 18.35 «Уғирланган». Бадий фильм (ГДР, «ДЕФА»). 20.15 «Дарахт қўшиғини тинглаб». Телефильм. ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ: 20.30 Москва. «Время». 21.00 СССР халқ артисти Зайнаб Хонларова куйлайди. 21.30 «Розу нибзи мардум». 22.00 «Ахбор». 22.20 Тожикистон ССР ҳукуматида (тожик ва рус тилларида). 22.30 «Рамазан». Телефильм-спектакль (рус тилида).

6.00 «120 минут». 8.05 «Номсиз қаср». Олти серияли телевизион бадий фильм. 5-серия. 9.05 «Асраб, авлодларга етказ». Фольклор жамоаларининг чиқиши. 9.50 «Дунё бўйлаб». Альманах. 10.50 Болалар соати (инглиз тили дарси билан). 11.50 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар). 12.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати. * * * 15.45 «Яшил чироқ». 16.15 «Томошабинлар маҳри соврини» кинофестивали. «Ворис». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Киров шаҳри).

16.45 Бородин номли Давлат кватетининг концерти. 17.25 «ТелеЭКО» журнали. 18.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати. 18.30 «...16 ёшгача ва ундан кат... талар». 19.25 «Номсиз қаср». Олти серияли телевизион бадий фильм. 5-серия. 20.30 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати. 21.00 «Плесида Доминго билан бир оқшом». Муслиқий фильм (Англиянинг «Спейк пикичер» телекомпанияси махсулот). 21.55 «Босқинчилар». 23.10 «ТСН». Янгилликлар теле... зин хизмати. 8.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари.

8.20 «Образ». Юқори синф ўқувчилари учун адабий кўрсату. 9.05 РСФСР шаҳарлари телесту... диалари. «Чигиртка». Болалар учун муслиқий ўйин (Ижевск). 9.35 «Узоқ Шарқ». Киножурнал. 9.45 Болалар учун фильм. «Уч қувноқ смена». 3-серия. 10.50 Ритмик гимнастика. 11.20 Такрорий телефильмлар се... аниси. «Баҳорнинг ўн етти лаҳ... зиси». 11-серия. * * * 16.30 «Фока — чадаст уст». Мультфильм. 16.50 «Ассоль». Телевизион бадий фильм (Марксий телевидение адабий-драматик кўрсатулар Бош муҳарририяти ҳамда «Экран» ижодий уюшмаси).

18.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати (сурдо таржима... билан). 18.30 Ритмик гимнастика. 19.00 «Утган уруш йўлларидан — тинчлик сари». 1990 йилнинг мейдада Францияда бўлиб ўтган халқаро ҳарбий-тарихий фестиваллар ҳақида. 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Биздачи...». 19.45 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар). 19.50 «Асли 37-данман». 20.25 «Хореографик новелла». СССР халқ артисти М. Левровский иштирокида фильм-концерт. 21.10 «Иллюзион». «Рязань аёллари». Бадий фильм («Советкино», 1927 й).

Жума, 24

УзТВ I Кўвноқ ўтсин тавтилар 17.40 «Пучқайлар». Болалар учун фильм-концерт. 17.55 Чим устида хоккей. Халқаро турнир. «Политотдел» (УзССР) — Жанубий Корея. 18.40 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ҳақида ўйлар» (такрор). 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 «Хотир». Узбекистон ССР халқ шоири Миртемир.

20.30 Москва. «Время». 21.00 Тижорат хабарлари. 21.15 Узбек классик қўшиқлари-дан концерт. 22.00 «Ахборот». 22.20 «Одобнома». 22.30 «Фалокат оёқ остида». Бадий фильм («Узбекфильм»). 00.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби. УзТВ II 18.10 Ҳужжатли фильмлар экран... ни. «Виджон азоби». Бадий фильм («Беларусьфильм»). 20.05 «Табат ягона». Телефильм. ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ: 20.30 Москва. «Время».

21.00 Тожикистон ЛКЕУ XXV съезди олдидан. «Контакт». Кўрсатувада Тожикистон ЛКЕУ Марказий Комитети бюросининг аъзолари иштирок эдилар. 22.00 «Ахбор». 22.20 «Суруди афзалшох». 6.00 «120 минут». 8.05 «Номсиз қаср». Олти серияли телевизион бадий фильм. 6-серия. 9.25 «...16 ёшгача ва ундан кат... талар». 10.10 «Босқинчилар». 11.25 «НЛО»: Бельгия учбурчаги. 12.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати.

14.55 Болалар учун фильм. «Қизил бошмоқлар». («Укртеле... фильми»). 17.05 Шерият лаҳзалари. 17.10 Фалсафий суҳбатлар. 18.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати. 18.30 «Усмилликлар саргузаштлари». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 3-серия — «Нолжон ташриф». 18.55 Мультфильм. 19.05 «Номсиз қаср». Олти серияли телевизион бадий фильм. 6-серия. 20.30 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати. 21.00 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар).

21.05 «ИИМ маълумотларига кўра...». 21.15 «Ниманки динда бўлса...». Шоир М. Матусовский хотираси. 22.00 «Ного» программасининг махсус сони. «Испания кундалиги». 1-қисм. 22.40 «ТСН». Янгилликлар теле... зин хизмати. 22.55 «Испания кундалиги». 2-қисм. 8.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 8.20 «Калитошка». Мультфильм. 8.30 Г. Соловский. «Бестия ёки Декameron». Рязань вилояти драма театрининг фильм-спектакли. Премьера. 10.35 Совет Ҳарбий-Ҳаво Кучла...

ри ҳақида ҳужжатли фильм. 11.05 «Қачонлардир «Будилкин»... дан. Болалар кўрсатуви саҳифаларида. 11.35 Такрорий телефильмлар се... аниси. «Баҳорнинг ўн етти лаҳ... зиси». 12-серия. * * * 16.30 «Хавфли сабаҳтадаги қувноқ воқеа». Муслиқий фильм-ревио («Экран»). 17.50 «Вася Буслик ва унинг дўст... лари». Мультфильм. 18.00 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати (сурдо таржима... билан). 18.30 РСФСР шаҳарлари телесту... диалари. «Бородино жанги: олдинги маррадан репортажи» (Красноярск).

19.15 «Спорт ҳамма учун». 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Гаройиб бочка». Мультфильм. 19.45 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар). 19.50 «Томошабинлар маҳри соврини» кинофестивали. Ҳужжатли фильмлар премьераси. «Анти-советчи Никуллин» (Куйбисев кинохроника студияси). «Айбисиз айбдорлар» (Ростов-Дон). 20.30 Телевизион муслиқий «абоне... мент. «Йегуди Манухин Москвада ва Ленинградда. 1987, 1989 йиллар...» 2-кўрсату. 21.10 «Ҳам эркак, ҳам аёл...» Телевизион бадий фильм. 1 ва 2-сериялар (Свердловск киностудияси). Премьера.

Шанба, 25

УзТВ I 9.00 «Ассалому алайкум». Муслиқий кўрсату. * 10.00 «Болалар ери». Бадий фильм («Қозоқфильм»). 11.30 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Пехтакор» командаси — маҳмонимиз. 12.40 «Хуқуқ ҳаётида». Наманган вилояти ҳуқуқни ҳимоя қилиш органларининг иш фоалиятидан. 13.15 УзТВ жапондан. Х. Султoнов. «Чанга». Видеофильм. * * * 18.00 Кўрсатувлар тартиби. Кўвноқ ўтсин тавтилар

18.05 «Узгача кўз билан». Мультфильм. 18.15 Усмилликлар учун. «Тенгдошлар». 19.00 «Узбек тилини ўрганимиз». 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 «Дилларуза Жабборова ҳиром эгданди». Фильм-концерт («Узбектелефильм»). 20.15 «Оқшом эрталари». 20.30 Москва. «Время». 21.00 «Оби шифо». Телефильм. 21.15 Қори Ёкубов номидаги Узбек Давлат филармонияси «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 22.00 «Ҳафтанома». 22.40 Абдулла Қаҳҳор. «Пора». Ҳажий новеллалар театри. 00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

9.00 «Савту калом». Адабий-муслиқий кўрсату. 9.55 «Вакт куйиб турмайди». Телевизион бадий фильм. 1 ва 2-сериялар (рус тилида). * * * 18.05 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Пионер ёзи». 18.40 «Саломатлик». Тележурнал. 19.30 «Тоғустан». 19.50 Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Каромат Хожиева ва Даврон Алиमतoв куйлайди. 20.30 Москва. «Время». 21.00 «Шукуфахон». 22.00 «Ахбор». 22.20 «Симон як фарда». М. С. Осимий. ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ: 9.00 «Савту калом». Адабий-муслиқий кўрсату. 9.55 «Вакт куйиб турмайди». Телевизион бадий фильм. 1 ва 2-сериялар (рус тилида). * * * 18.05 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Пионер ёзи». 18.40 «Саломатлик». Тележурнал. 19.30 «Тоғустан». 19.50 Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Каромат Хожиева ва Даврон Алиमतoв куйлайди. 20.30 Москва. «Время». 21.00 «Шукуфахон». 22.00 «Ахбор». 22.20 «Симон як фарда». М. С. Осимий.

22.45 «Алвасти Том». Бадий фильм. МТ I 6.00 «120 минут». 8.05 «Сиз яратган боғ». 8.35 «Савғиш». Мультфильм. 8.55 «Отрар-сази». Қозоқ фольклор-этнографик оркестрининг концерти. 9.40 «Китоблар ва тақдирлар». Р. Брэдбери. 10.25 «Партнёр». Тижорат хабарномаси. 10.55 «Режиссёрлик санъати». Леонид Хейфец. 12.20 «Африка 30 йилдан сўнг». 12.50 Болалар учун фильм. «Ез хотираси». 1 ва 2-сериялар (Одесса киностудияси). 15.00 «Ҳайвонот оламиде». 16.00 Сийвий мулоқотлар. Доинец кўмир ҳаззаси шахтёрла...

рининг муаммолари ҳақида. 16.30 «Усмилликлар саргузаштлари». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 4-серия — «Ута мураккаб шариотлар». 17.00 «Халқаро панорама». 17.45 Долларб интервью. 17.55 Томошабинларнинг талабларига биноан. «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари. Йигирманчи аср бошланганди. 1 ва 2-сериялар («Ленфильм»). 20.30 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати. 21.00 СССР ҳукуматида. 21.10 «Бахтли тасодиф». Ойлавий викторина. 22.30 «ТСН». Янгилликлар теле... зин хизмати.

22.45 «Ярим тунгача ва ярим тундан сўнг». МТ II 7.30 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 7.50 «Ўрмондаги воқеа». Мультфильм. 8.00 М. Джавахишвили. «Бевайб Абдулла». Телеспектакль (Боку). Премьера. 9.05 «Агар сиз...». 9.35 «ТВ TV ҳақида». * * * 10.30 УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИНING «ДУСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ 13.00 «Ҳамдўстлик» видеоканали. 16.30 Смоленск рус халқ оркестрининг концерти.

17.15 «Характери... ланд берди». Ҳужжатли фильм премьераси. «Она-занин ташвишида» туркумидан (Қозоқфильм). 1-дубль (1 майдаги кўрсату такрорланганди). 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Хроша қандай қилиб ўз гулини излади». 19.45 «Киносерпантин». 2-дубль. 20.30 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати (сурдо таржимаси билан). 21.00 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар). 21.05 «Киносерпантин». 3-дубль. 23.00 Футбол. СССР чемпионати. «Динамо» (Киев) — «Торпедо». 2-тапм. Киевдан олиб кўрсатилади.

Якшанба, 26

УзТВ I 9.00 «Ассалому алайкум». Муслиқий кўрсату. * 10.00 «Денгиз шунқорлари». Бадий фильм («Мосфильм»). 11.40 Н. Рўзнухаммадов. «Ярашараш». Яўлаш Охунбобоев номидаги жумҳурият Еш томошабинлар театрининг спектакли. 12.45 Спорт кўрсатулари: 1. «Еш спортчилар мактаби». Куреш. 2. «Кўйли ўлка маршрутлари». Олис Йўллар чорлайди. 13.55 «Алифбо сабоқлари» почтасидан (такрор). 14.25 «Дехон юмушлари». 14.55 «Қалбимга қулоқ сол». Тўра Сулаймон лирикаси. * * * 18.00 Кўрсатувлар тартиби. Кўвноқ ўтсин тавтилар 18.05 «Тинка-Путинка». «Бужорал» —пион ҳақида афсона. Мультфильмлар.

18.05 Мультфильмлар программаси. 18.40 «Рекорд». Телевизион бадий фильм (рус тилида). 19.45 «Забони мо — жаҳони мо». 20.30 Москва. «Время». 21.00 «Гулдасти муслиқий». 21.50 «Дархат нибғон». 22.00 «Ҳафта». Информацион. кўрсату. 22.30 «Монастирь — Душанба — биродарлашган шаҳарлар». 23.20 «Телеомошавин ҳамроҳи». * * * 7.30 «Спорт ҳамма учун». 7.45 Ритмик гимнастика. 8.15 «Спортлото» тиражи. 8.30 «Эрта саҳарлаб». Болалар учун кўрсату. 9.30 «Ватан хизматида». 10.30 Тонги дам олиш программаси. * * * 11.00 «Савҳатчилар клуби». 12.00 «Здоровье». 12.45 «Муслиқий киоск». 13.15 «Шамол оҳанглари». «Эл виенто канта» фольклор ансамблининг чиқиши (Перу). Улан-Уддандан кўрсатилади. 13.55 Шерият лаҳзалари. 14.00 «Геннадий Гладков». Фильм...

концерт премьераси (Ленинград). 14.50 «Қишлоқ янгилликлари». Панорама. 16.05 «Усмилликлар саргузаштлари». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 5-серия — «Урмон подшоиси», 6-серия — «Дарахтга тирмашиб». 16.55 «Марафон-15». Якшанба кинозали 18.25 «Айнинган оби ҳаво». Мультфильм. 18.55 «Тайм-сквер болалари». Бадий фильм (АҚШ). * 20.30 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати. 21.00 Бельгия телевидениеси совет экраннда. * * * 7.30 Зарядка сафалининг! 7.45 «Мюнхгаузеннинг саргузаштлари». Мультфильм (1—4-фильмлар). 8.25 Шахтёрлар кунига ҳужжатли фильмлар: «Диққат: КАТЭК», «Секундантин излайман».

9.05 «Ўрмонда тўя». Телевизион бадий фильм («Литва теле... фильми»). 10.10 Иттифоқдош жумҳуриятлар кинопублицистикаси. Ҳужжатли фильмлар премьераси: «Даврлар синиовдан ўтган дўстлик» («Корракалпоқфильм»). «Мунгли осмон» (Киев). 11.00 «Савҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан). 12.00 Талабларингизга биноан такрорланади. «КВН-90». Доинец. Политехника институти ҳамда Горький автозаводи командаларининг учрашуви. 13.35 «Экранда — «01» хизмати». Енгиндан сақланми ҳақида фильмлар. * * * 14.00 УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИНING «ДУСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ 16.30 «Планета». Халқаро программа.

17.30 «Ойла». 18.30 Миллий баскетбол ассоциацияси профессионаллари ўртада баскетбол бўйича АҚШ чемпионати. Финал. «Портленд» — «Детроил». 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Судадаги саргузаштлар». 19.45 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар). 19.50 «Шарқий Сибирь». Киножурнал.

20.00 И. Демарин куйлайди. Киевдан кўрсатилади. 20.30 «Время». Янгилликлар теле... зин хизмати (сурдо таржима... билан). 21.00 МТ хазинасидан. «Тони Вендинсинг хатоси». Телевизион бадий фильм. 1 ва 2-сериялар («Молдова-Фильм»). 23.10 Волейбол. В. И. Саввин хотираси учун халқаро турнир. Эркалар. Биринчи ўрин учун матч. Таллинндан кўрсатилади.

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентнинг горнома Импартни Узбекистана и горродского Совета народных депутатов. МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 709083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй. ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-63-76; хатлар — 33-20-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83. Яншанбадан ташиқар ҳар кунга ўзбек ва рус тилларида мустандил чиқади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ орган Ташкентнинг горнома Импартни Узбекистана и горродского Совета народных депутатов. МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 709083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй. ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-63-76; хатлар — 33-20-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83. Яншанбадан ташиқар ҳар кунга ўзбек ва рус тилларида мустандил чиқади. 140.390 нускада чоп этилади. Индекс 64890. Д — 2101. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.